

ALAA TÄYTYY MARKKINOIDA

Viimeisen vuosikymmenen aikana Suomen koulutusjärjestelmässä on tapahtunut suuria muutoksia. Ne koskevat myös maanmittausta. Ammattikoulutus on muuttunut kolmivuotiseksi näyttötutkintokoulutukseksi, teknikkokoulutus nelivuotiseksi ammattikorkeakoulututkinoksi ja diplomi-insinööri-koulutuksessa maanmittauksen koulutusohjelma on korvattu kahdella koulutusohjelmalla, geometiikka ja kiinteistöaloesitys. Koulutuksen tulosta mitataan määrä- ja laatu-mittareilla. Huippuyksikköjä tuetaan erillisrahoilla samoin kuin painopistealoja. Tällä hetkellä selvästi tärkein painopisteala on tietotekniikka, jonne mm. opetusministeriön tutkijankoulutusrahoituksesta suunnataan leijonanosa. Samalla kun tuloksia on alettu entistä selvemmin mitata, oppilaitosten rahoituksessa yksityissektorin merkitys on kasvanut voimakkaasti. Teknillisessä korkeakoulussa ulkopuolisen rahoituksen määrä on jo yli 50 % kokonaisrahoituksesta. Tämä rahoitus suuntautuu voimakkaasti tutkimustoimintaan ja tohtorintuotantoon. Tohtorintutkintojen määrä onkin kasvanut erittäin voimakkaasti viime vuosina. Vaikka maanmittaukseen ei ole saatu perustettua opetusministeriön rahoittamaa tutkijankoulua, on tohtoreitten määrä kasvussa myös tällä alalla. Se on hyvä. Ulkopuolisen rahoituksen määrä maanmittauksessa on kuitenkin vielä vaatimaton.

Koulutuksen muutokseen ajaa erityisesti voimakas kansainvälistyminen. Menestyminen edellyttää kilpailukykyä. Toisaalta kansainväliset sopimukset viitoittavat toimintatapoja ja tutkintorakenteita. Tämä on nähtävissä esim. ns. Bolognan sopimuksessa, joka tuonee teknilliseen korkeakouluunkin alemman yliopistotutkinnon, tekniikan kandidaatin, jo muutaman vuoden sisällä. Tutkintorakenteita yhdenmukaistamalla pyritään parantamaan työvoiman liikkuvuutta erityisesti EU:n sisällä. Siten parannetaan kilpailukykyä ja yhtenäistetään rakenteita. Erilaisia harmonisointi- ja standardointipyrkimyksiä on myös alojen järjestöissä, myös maanmittauksessa. Kan-

Maanmittaus elää mukana yhteiskunnan muutoksessa. Koulutuksessa on tapahtunut paljon ja lisää on odotettavissa. Iso kysymys on, miten turvaamme alallamme tarvittavan työvoiman saannin ja miten varmistamme mahdollisimman sopivan ja hyvän koulutuksen. Koulutuspaikkoja meillä ainakin vielä on, mutta saammeko myös alasta kiinnostuneita opiskelijoita?

sainvälistyminen tuonee nopeasti lisää mielenkiintoisia uramahdollisuuksia suomalaisillekin maanmittausalan ammattilaisille. Uusia tehtäväalueita on tullut myös kotimaassa koulutuksen muutosten myötä esimerkiksi kiinteistöjohtamisessa ja paikkatietopalveluissa. Kun eläkkeelle siirtyminenkin kiihtyy lähivuosina, näyttävät alamme työmarkkinat erittäin lupaavilta.

Hyvistä näkymistä huolimatta maanmittauksen koulutukseen ei ole ollut ryntäystä. Kaikilta asteilta on ajoittain kuulunut kommentteja hakijamäärien alhaisuudesta. Tänä vuonna hakijakato kohdistui selvästi teknillisen korkeakoulun maanmittausosaston koulutusohjelmiin. Aloituspaikeista jäi viidennes täyttämättä, koska ei ollut hakijoita. Syitä voi lähinnä vain arvuutella tilanteessa, jossa ainakin julkisessa sanassa yhä puhutaan yliopistoon pääsyn vaikeudesta. Alan pienuus ja huono tunnettuus höystettyinä tietotekniikan ylivoimalla lienevät tärkeimpiä selittäjiä. Pääsykokeen yhteydessä tekemäni kysely osoittaa, että teknisten alojen pyrkimisoppaan ja internetin ohella alaa jo tuntevilta (sukulaiset, tuttavat, kaverit, nykyiset opiskelijat, opettajat) saatu tieto on tärkeintä infor-

maatiota päätettäessä hakea maanmittausta opiskelamaan. Pyrkimisoppaan otavat käteen vain teknisistä tieteistä kiinnostuneet ja siellä on vain rivi-informaatiota koulutusohjelmien nimistä. Siihen emme voi juuri vaikuttaa. Internet-sivuja meidän tulee selvästi kehittää kouluissa. Alan työpaikat voisivat myös tarjota alan koulutuksesta tietoa linkittämällä omat sivunsa koulujen sivuille.

Tärkeintä olisi kuitenkin suorien kontaktien luominen. Uskallammeko markkinoida alamme kouluissa ja lähipiireissämme? Mielestäni ei ole mitään syytä olla uskaltamatta. Valmistuneet näyttävät työllistyvän hyvin eikä lähitulevaisuuskaan näytä ainakaan yleistä kehitystä huonommalta. Mahdollisuuksia markkinointiin olisi paljon, kun ammattikuntammekin kattaa laajasti koko valtakunnan. Huomiota herättävää kuitenkin on, että enää ei juuri kukaan opiskelija kerro saaneensa tietoa alasta harjoittelun tai harrastuksen yhteydestä. Emmekö enää ota koululaisia harjoittelijoiksi vai eivätkö työpaikat enää anna kuvaa hyvästä työpaikasta? Kysymyksiä, joihin en tiedä vastauksia, mutta te varmaan tiedätte.

Hyvää syksyn alkua kaikille. Muistakaa kertoa alastamme ja sen koulutusmahdollisuuksista.

KAUKO VIITANEN

Kirjoittaja on kiinteistöopin professori Teknillisessä korkeakoulussa.